

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย

1) นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมน้ำพุร้อนสันกำแพง จำนวน 10,000 คน/เดือน (สถิตินักท่องเที่ยวน้ำพุร้อนสันกำแพง ปี พ.ศ. 2546)

2) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ บุคลากรระดับปฏิบัติการของน้ำพุร้อนสันกำแพง จำนวนทั้งสิ้น 10 คน กรรมการบริหารน้ำพุร้อนสันกำแพง ซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ และชุมชน จำนวน 5 คน และประชาชนที่เป็นผู้ประกอบการในพื้นที่ 15 คน รวม 30 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในน้ำพุร้อนสันกำแพง จำนวน 370 คน กำหนดขนาดตัวอย่างจากสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้าเยี่ยมชม จำนวน 10,000 คน/เดือน (สถิตินักท่องเที่ยวน้ำพุร้อนสันกำแพง ปี พ.ศ. 2546) โดยเทียบขนาดตัวอย่างจากตารางเครจซี่ มอแกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยการสุ่มแบบบังเอิญในเดือนกันยายน เวลา 9.00 – 16.00 น. ในแต่ละวัน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในช่วงเดือนดังกล่าว เนื่องจากเดือนกันยายนเป็นช่วงเริ่มต้นฤดูกาลท่องเที่ยวตามสถิติการเข้าเยี่ยมชมน้ำพุร้อนสันกำแพง

ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักในชุมชนศึกษาจากประชากรทั้ง 30 คน แต่ได้รับข้อมูลคืน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยว จากการสังเกตการณ์ธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพงและบุคลากรภายในน้ำพุร้อนสันกำแพง
2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับจากเอกสารทางวิชาการของธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพง สหกรณ์สันกำแพง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฯลฯ เอกสารประกอบการสัมมนา รายงานสรุปการดำเนินงาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1. แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์การท่องเที่ยวที่น้ำพุร้อนสันกำแพง และภูมิคณาของนักท่องเที่ยว จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในน้ำพุร้อนสันกำแพง จำแนกเป็นองค์ประกอบด้านสิ่งดึงดูดใจด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ กิจกรรมกระบวนการ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 29 ข้อ

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกี่ยวกับสิ่งดึงดูดใจด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 18 ข้อ

ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบและแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์ผู้จัดการน้ำพุร้อนสันกำแพง ซึ่งเป็นตัวแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินกร การประสานงาน การจัดบุคลากร การจัดงบ

ประมาณ การติดตามประเมินผล และการแก้ไขปัญหาอุปสรรค รวมทั้งสอบถามแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

3. แบบสอบถามสำหรับผู้ให้ข้อมูลหลักในชุมชน เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่งในชุมชน และระดับการศึกษา จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยวตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกเป็นองค์ประกอบด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 23 ข้อ

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกเป็นองค์ประกอบด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 20 ข้อ

ความเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยวตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้คะแนนดังนี้

มีความเหมาะสม/เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน
มีความเหมาะสม/เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
มีความเหมาะสม/เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
มีความเหมาะสม/เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
มีความเหมาะสม/เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน

ผู้ศึกษาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยให้ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หลังจากนั้น นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธี α -Conbrach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 1 ค่า $\alpha = 0.845$ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 2 ค่า $\alpha = 0.724$ แสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพ สามารถใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือจาก ผู้เกี่ยวข้องในการกรอกแบบสอบถาม และในการแนะนำตัวเมื่อ ไปขอข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์แบบ มีส่วนร่วม คือ การเข้าไปพูดคุย สอบถามความคิดเห็นของนักห้องเที่ยว และการสังเกตการณ์แบบ ไม่มีส่วนร่วมคือ การสังเกตพฤติกรรมของนักห้องเที่ยว ในการใช้บริการในด้านต่าง ๆ ของน้ำพุ ร้อนสันกำแพง ตามกำหนดการที่ได้นัดหมายและตามแผนการดำเนินงานที่ได้วางไว้

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การแปลผล

1. การตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวม ได้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด จึงจำเป็นต้องตรวจสอบข้อคำถามที่ได้รับในแบบสอบถาม และความถูกต้องของข้อมูลทันที หลังการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นลง รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมว่าถูกต้องตรงประเด็นและสมบูรณ์หรือไม่
 2. การจัดหมวดหมู่ของแหล่งข้อมูล เพื่อเป็นการเตรียมข้อมูลให้สะดวกในการ วิเคราะห์หลังการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลแล้ว จำเป็นต้องมีการแยกจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ว่าข้อมูลได้เป็นสถานการณ์ปัจจุบัน ข้อมูลใดเป็นปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก
 3. การลงรหัสข้อมูล ในส่วนที่เป็นการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จำเป็นต้องมีการ ลงรหัสข้อมูลก่อนที่จะป้อนข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อตรวจสอบและป้องกันความผิดพลาดใน การวิเคราะห์ข้อมูล
 4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
- การแปลผลคะแนนเฉลี่ย กำหนดช่วงคะแนนในแต่ละชั้น โดยใช้ช่วงค่าเฉลี่ยช่วงละ 0.80 ซึ่งคำนวณจากสูตรหาความกว้างของอัตราภาคชั้น (อัจฉรีย์ จันทลักษณ์, 2542) ดังนี้

$$i = \frac{\text{max} - \text{min}}{\text{max}}$$

โดย i หมายถึง ความกว้างของอัตราภาคชั้น
 max หมายถึง คะแนนสูงสุดในอัตราภาคชั้น
 min หมายถึง คะแนนต่ำสุดในอัตราภาคชั้น

เนื่องจากการกำหนดการให้คะแนนในแบบสอบถาม มีค่าสูงสุดเป็น 5 คะแนน และค่าต่ำสุดเป็น 1 คะแนน ดังนั้น ช่วงความกว้างของอัตราภาคชั้น จึงคำนวณได้จาก

$$i = (5-1)/5 = 0.80$$

ดังนั้น การแปลผลค่าเฉลี่ยจึงเป็นดังนี้

1.00-1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.81-2.61	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
2.62-3.42	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
3.43-4.21	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
4.42-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved